

Referat fra møte i Referansegruppen for DBH 02. november 2017

Tilstede: Tore Tungodden, Universitetet i Bergen (leder)
Ellen Rye, Høgskolen i Sør-Øst Norge
Ingrid Sogner, Universitetet i Oslo
Andreas Slettebak Wangen, Norges Tekniske -naturvitenskaplige Universitet
Beth Linde, Høgskolen i Østfold

Observatører: Vidar Røeggen, Universitets- og høyskolerådet
Anne Marie Rustad Holseter, Statistisk sentralbyrå
Magnus Strand Hauge, NOKUT
Joar Nybo, Kunnskapsdepartementet

NSD: Bjørn Henrichsen, NSD
Knut Kalgraff Skjåk, NSD
Kristin Gåsemyr, NSD
Yngve Bersvendsen, NSD

Forfall: Stig Slipersæter, Norges forskningsråd
Nasjonalt fagskoleråd

13/17 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det var ingen merknader til innkalling og saksliste.

14/17 Godkjent referat fra forrige møte

Det fremkom ingen merknader fra forrige møtes referat, som ble godkjent per e-post med frist 31.05.2017.

15/17 Status for ulike aktiviteter

Rapportering av data:

Student- og doktorgradsdata: Rapporteringen for UH-sektoren medfører færre institusjoner, men gir flere utfordringer i forhold til datauttak i tidsserier og har ikke noen betydning for total arbeidsmengde.

Fagskolene: Til fristen 15. oktober rapporterte kun to av 80 fagskoler studentdata for sent. Dette viser positive resultater av arbeidet med kvaliteten på rapportering av utdanningstilbud. Fra og med i høst innhentes også e-postadresse og mobilnummer for studentene. Det er i tillegg innhentet informasjonen for perioden 2012 til 2017 og dvs. at slike data om institusjonene nå kan hentes samlet fra NSD.

Personaldata: Det er utarbeidet en enklere dataspesifikasjon der bl.a. lønnsopplysninger er endret og gir bedre sammenligningsgrunnlag på tvers av institusjoner og stillingsgrupper. Rapportering av personaldata for fagskolene vil starte når ny hjemmel i Fagskoleloven er på plass.

Økonomidata: Fra statlige institusjoner er fristene overholdt, og det virker derfor som det er gode rutiner for økonomirapporteringen. Fra private institusjoner, fagskoler med støtte fra Kunnskapsdepartementet og studentsamskipnadene, er fristene overholdt, men det har vært flere spørsmål om utfyllingen av malen. Kunnskapsdepartementet og NSD, bør i god tid før innleveringen for 2017, gå gjennom sammenhengene mellom regnskap og noteopplysninger, slik at NSD kan oppdatere kontrollene som kjøres ved innlevering i DBH-datalevering.

Videre arbeid med FOU statistikk: NSD har hatt to møter med NIFU vedrørende innsamling av økonomidata til utarbeidelse av FoU-statistikken. Fokus på møtet i arbeidsgruppen med deltakere fra ulike UH-institusjoner var gjennomgang av forrige rapportering og eventuelle justeringer i malen for regnskapsdata. NIFU ønsker generelt mer detaljerte opplysninger enn hva de mottar i dag. På det andre møtet mellom NSD og NIFU ble det bestemt ikke å gjøre endringer i datafeltene som rapporteres, men DBH oppdaterer kontrollene som kjøres ved innrapportering.

Dataleveranser og tilgang til data: Sammenslåinger i sektoren medfører færre rapporterende institusjoner, men kompliserer datauttak i tidsserier. Med individdata kreves også ekstra tid til bestilling og utlevering av dataene. Det er økning i ønsket om grafer og ikke bare tabeller. NSD har levert data til flere større prosjekter i sektoren dette året og det er innført faste dataleveranser til NIFU sine registre, samt Forsvarets personell- og vernepliktssenter. Det er avtalt dataleveringer på studieprogramnivå med NOKUT og tilstandsrapporten for Fagskoler skal utarbeides i disse dager.

Inkludering av resterende institusjoner som tilbyr høgre utdanning: Fire private høyskoler gjenstår for rapportering av studentdata, og det bør øves et ytterligere press for å få disse med.

Fagskoleforum: Neste Fagskoleforum er utsatt til 2018. Flere av representantene som har deltatt i forumet har sluttet av ulike årsaker og det er et ønske om å endre forumets formål. Fra opprettelsen i 2011 har etablering og kvalitetssikring av fagskoledataene vært hovedfokus for forumet. KD ønsker at forumet utvikles til et rådgivende organ som kan bidra med strategier i sektoren for eksempel basert på stortingsmeldinger o.l. og videreutvikle tilstandsrapporten.

Ny webside for Den norske publiseringsindikator: Fase 1 som innebar utvikling av informasjonssider, ble ferdigstilt i 2016. Fase 2 har vært utvikling av funksjonalitet for nomineringsprosessen til nivå 2. Planen videre er utvikling av funksjonalitet i forbindelse med administrative sider, nyhetsmodul, epostløsning mm.

Nordisk samarbeid om felles kanalregister: Målet er en felles nordisk liste for å redusere saksbehandlingsmengden for alle landene på lengre sikt. 7. desember skal det holdes møte i arbeidsgruppen og styringsgruppen der det skal avklares bl.a. hvordan listen kan inngå i arbeidsrutinene til de nasjonale registrene, hvilke deler av den nordiske listen skal være synlig for publikum uten innlogging. Det må også diskuteres om arbeidet med listen skal fortsette i en Fase 2. og i så fall må det skaffes mer finansiering.

ERIH PLUS – The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences: Møte i Advisory group ble holdt i 5. oktober 2017 hos NSD. Kvalitet på tidsskriftene i registeret vil bli svært viktig. Registeret bør vaskes mot andre lister i Europa for å være relevant for fagmiljøene. Det bør inngås en OA avtale mellom registeret og DOAJ for å inkludere

opplysninger om Open Access. Aktiv bruk av kontakter i ulike land og hos ulike organisasjoner vil bli viktig for å promotere registeret.

OA arbeid ved NSD: Horizon 2020 har vedtatt såkalt full open access eller åpen tilgang for vitenskapelig publisering. Hos de nordiske land tilrettelegges det nå for støtte til og et aktivt samarbeid med Directory of Open Access Journals (DOAJ).

STAR-prosjektet: STAR-prosjektet ved CERES har per i dag mandat for å utvikle et analyseverktøy for å dekke institusjonenes lokale analysebehov. Samtidig har STAR uttrykt forventning om å lage statistikk på nasjonalt nivå. Dette har NSD gitt uttrykk er uheldig. DBH risikerer dermed å bli et stadig mindre aktuelt verktøy for utdanningsinstitusjonene.

Sak 16/17 Omorganisering i UH-sektoren. Informasjon på møtet.

Det ble orientert om konklusjonene som er trukket på grunnlag av Kunnskapsdepartementets organisasjonsprosjekt. For NSDs vedkommende så skal institusjonen opprettholdes. I prosessen ble det vurdert å flytte DBH ut fra NSD til et forvaltningsorgan for sektoren. Dette vil KD vurdere fremover. NSD skal inntil videre fortsette å være et aksjeselskap. Dette sikrer fleksibiliteten for å kunne gjøre større investeringer og endringer. På møtet ble det orientert om NSDs arbeid med DBHs oppgaver og hvordan disse henger sammen med øvrige NSD oppgaver. Referansegruppen ser det som positivt at DBH ikke er flyttet ut fra NSD og mener at man trenger en grundig prosess før man eventuelt senere skiller ut tjenesten.

Sak 17/17 Databehandleravtaler mellom KD og NSD og hjemmel i Universitets- og Høgskoleloven for DBH.

De nye forslagene til lovbestemmelser om rapportering til DBH og DBH-F er ute på høring med frist 4. desember 2017. Hvis lovforslagene blir vedtatt, vil det gi NSD et definert formål i en lovfestet hjemmel til å samle inn personidentifiserende data fra studenter, doktorgradsstudenter og tilsatte i universitets- og høyskolesektoren, samt fagskolesektoren. Lovforslaget gir i tillegg et hjemmelsgrunnlag for å levere ut personopplysninger til forsknings- og utredningsformål, og til virksomhetsstyring. Når lovforslaget med de nye bestemmelsene blir vedtatt, vil det likevel være behov for en databehandleravtale mellom NSD og KD.

DBH vil i høringssvaret melde at mobiltelefonnummer ikke er oppført i hjemmelsforslaget som en del av opplysningene som skal innhentes fra institusjonene. Mobiltelefonnummer er ønsket og blir brukt av institusjoner som skal sende ut spørreskjemaer i forbindelse med ulike prosjekter. Ellers er både DBH og Referansegruppen fornøyd med at en hjemmel nå kan komme på plass.

18/17 Forskningsdata og Individdata

Problemstilling om publisering av individer under 5: I arbeidet med publisering av individdata møter flere institusjoner en lik problemstilling: hva er å anse som indirekte personidentifiserbart og ikke? Mange datasett hos bl.a. SIU, Lånekassen og DBH vil en raskt få statistikk som ikke kan oppgi reelle antall hvis regler for anonymisering for antall med 3 og under skal følges. For KD vil ikke formålet med databaser og åpne data være oppfylt. Tilstands- rapporter m.m. kan derfor ikke publisere alle tall åpent som før. Dette er en problemstilling som SIU vil aktualisere overfor KD og som DBH vil støtte. Publisering av registerdata for utdanning basert på individdata er derfor en problemstilling som SIU ønsker å fremme i samarbeid med DBH.

Publisering og tilgjengeliggjøring av individdata: I påvente av lov hjemmel for DBH og DBH-F vurderes flere alternative løsninger til bestilling og utlevering av individdata:

- løsning for å bestille datasett til ulike formål via et bestillingsskjema bør utvikles.
- datasett basert på api-løsning med aidentifiserte og aggregerte individdata
- eventuell en log-in funksjon for indirekte identifiserbare data

- mulighet for å kunne bestille ferdige datasett med DOI nummerering.
- publisering av individdatasett med automatisk anonymisering som i RAIRD prosjektet

Relevante miljøer for forskning på høgre utdanning: Et seminar for forskere i sektoren kan være aktuelt etter at hjemmel er på plass i UH-loven. For å fremme bruk av og forskning på individdataene i sektoren trengs det forslag til forskningsmiljøer som kan være aktuelle for et slikt seminar.

NSD viste eksempler på statistikk som er mye mer nær sensitivt enn studenttallene som DBH publiserer pr. i dag og som personvernombudet mener ikke er godt nok avidentifisert, for å illustrere problemstillingen DBH og SIU ønsker å oversende KD. Referansegruppen mener i utgangspunktet at det bør være uproblematisk å anonymisere publisert statistikk men forstår dilemmaet når Tilstandsrapporter o.l. ikke kan publiseres i sin helhet som før. DBH informerte referansegruppen om at en praksis med uttak, bearbeiding og oversendelse av datafiler bør endres til automatiserte løsninger med predefinert datasett og selvbetjente løsninger.

Referansegruppen er fornøyd med at DBH nå arbeider med gjennomstrømningsdata og api-løsninger for å hente ut data. DBH har foreslått bla. NOKUT som aktuell for et seminar for forskning på sektoren og referansegruppen foreslår deltakelse fra forskergrupper ved universiteter og høyskoler.

19/17 Om prioritering av arbeidsoppgaver

I forslag til statsbudsjett for 2018 er DBH ført opp med 17.7 mill. Tidligere bevilgning var 17.2 mill. i 2017 og 2016, hvilket i realiteten betyr at tilskuddet til DBH ikke øker nevneverdig med tanke på lønnsøkninger pr. år mm. Selv om institusjonene fusjonerer og det blir færre enheter som skal rapportere inn, er det en minst like stor økning i data ut og tilrettelegging for disse. Fusjonene kompliserer datauttakene og statistikken. Det er stadig økende etterspørselen etter data fra KD, institusjonene i sektoren og andre aktører. Stopp i bevilgningsøkninger får konsekvenser for oppgaver i DBH i årene fremover og det er satt opp en prioriteringsliste. Mobilitetsdata er ønsket av bl.a. referansegruppen og standardrapport er under arbeid. DBH henviste i møtet til Digitaliseringsstrategien for Universitets og høyskolesektoren og Retningslinjer for åpne data som legger føringer for hva som skal prioriteres av utviklingsoppgaver i årene fremover. Noe av arbeidet for å tilrettelegge data utfra digitaliseringsmålene er påbegynt hos DBH. Utvikling av såkalte api'er er derfor påbegynt. En ny utfordring er også at man omorganiserer internt i KD og legger om avdelingsstruktur og bemanning. Dette vil bli utfordrende også for DBH i tiden fremover.

Referansegruppen etterlyser mulighet for å utvikle DBH som en Metadabase og om det er vurdert alternative måter å finansiere økningen i oppgaver. Det har vært lite ekstern finansiering i DBH. Pr. i dag er Nordisk liste støttet av Norforsk og Formannskapet i Nordisk ministerråd. DBH er åpen for ekstern finansiering av utviklingsoppgaver. Det er imidlertid en del utviklings- og moderniseringsoppgaver som vil vedvare over tid og som uansett vil trenge en stabil finansiering via tilskudd.

20/17 Tilskuddssøknad 2016.

DBH søker om et tilskudd på 18 590 000 for 2019. Referansegruppen er informert om oppgavene som er grunnlaget for søknaden.

Sak 21/17 Arbeidsgruppe for begrepsdefinering i UH-sektoren

I forbindelse med ulike samarbeidsgrupper og møter i UH-sektoren i 2016 ble det stadig etterlyst en mer samordnet begrepsdefinering i arbeidet med rapportering og statistikk. Det er tidligere

vært igangsatt et lignende arbeid og gruppen er en videreføring i regi av KD. NSD er utnevnt av KD som sekretariat for arbeidet og gruppen har hatt 5 møter i 2017.

Det ble i møtet redegjort for at gruppen er inne i en prøveperiode på ca. 1 år for å se om arbeidet med begrepene kan struktureres i en form som er nyttig for sektoren. Det undersøkes om en termbase kan være en god og tilgjengelig løsning.

Referansegruppen ser at dette kan bli et nyttig redskap i sektoren og i arbeidet med statistikk.

22/17 Eventuelt

Neste møte blir 26/4 - 17 kl. 10.30 til 14.30